

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס
היומיום
פרופ' חזקי שוהם | התוכנית לפרשנות ותרבות
The Everyday

הרצאה: 27-1263-01

סמינריון: 27-1264-01

הרצאה/סמינר	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ה	שנת לימודים:
א	סמסטר:
רביעי, 10:00-11:30	יום ושעה
ימים שלישי ורביעי, בתיאום באמצעות האימייל	שעת קבלה:
Hizky.shoham@biu.ac.il	מייל מרצה:
_____	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

מהו היומיום ואיך חוקרים אותו? האם מדובר רק ב"מחקר סירים ומחבתות", או בפרספקטיבה רצינית על האדם?

הקורס יציג את הכיוונים השונים בחקר היומיום מראשית התפתחות התחום בראשית המאה ה-20, ואת השאלות האנליטיות המלוות אותו: האם צריך והאם ניתן לעסוק ביומיום שלא מבעד לעדשת יחסי הכוח? האם היומיום הוא מקומי או גלובלי? האם וכיצד עלינו להידרש למודלים תיאורטיים בחקר היומיום, או שמא עלינו לעסוק ביומיום "לכשעצמו"? בהמשך, הקורס יציג מבואות לתחומים שונים של חקר היומיום: רגשות, תרבות חומרית, מוסכמות חברתיות, משפחה, צרכנות, פנאי ועוד.

מטרות/תוצרי הלמידה

הסטודנטים יכתבו בחינת בית או סמינריון, שבו ינתחו תופעה מחיי היומיום שלהם או של אחרים בעזרת הכלים האנליטיים שנלמד בקורס.

ידע

הסטודנטים ירכשו כלים של קריאה ביקורתית בטקסטים ויכולת לתמרן באופן ביקורתי בשדה הבין-תחומי של חקר היומיום.

מיומנויות

קריאה וכתובה ביקורתית בטקסטים והתבוננות אנליטית בתופעות יומיומיות מהסביבה הקרובה.

תכנון מהלך השיעורים:

חטיבה ראשונה: התפתחות חקר היומיום

שבוע 1: היומיום – בין דסקריפטיבי לאנליטי

Peter N. Stearns, "Introduction: The History of Daily Life: Whys and Hows," in: Peter N. Stearns (Ed.), *A Day in the Life: Studying Daily Life through History*. Westport, CT: Greenwood Press, 2006, pp. 1-18.

שבוע 2: התחלות נאו-מרקסיסטיות

ולטר בנימין, פרויקט הפסאז'ים. תרגום – ניר ורוני רצ'קובסקי. תל אביב: רסלינג, 2019.

שבוע 3: המיקרו-היסטוריה

Carlo Ginzburg, "Microhistory: Two or Three Things That I Know about It," *Critical Inquiry* 20,1 (1993): 10-35.

שבוע 4: הזרימה החברתית

Erving Goffman, *Relations in Public: Microstudies of the Public Order*. London: Allen Lane the Penguin, 1971.

שבוע 5: האם בני האדם טיפשיים?

Harold Garfinkel, "Judgmental Dopes," *Studies in Ethnomethodology*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1967, pp. 35-75.

שבוע 6: ההרגל

Charles Camic, "The Matter of Habit." *American Journal of Sociology* 91,5 (1986): 1039–1087.

שבוע 7: התנגדות – למי ואל מה?
מישל דה-סרטו, **המצאת היומיום**, תרגום – אבנר להב (תל אביב: רסלינג, 2012).

שבוע 8: אתנולוגיה ופולקלור
יונאס פריקמן ואורוויר לבגרן, "כוחו של הרגל: עיון בתרבות היומיום", **תיאוריה וביקורת** 10 (1997): 25-35.

חטיבה שניה: קטגוריות בחקר היומיום

שבוע 9: רגשות

Peter N. Stearns and Carol Z. Stearns, "Emotionology: Clarifying the History of Emotions and Emotional Standards," *American Historical Review* 90,4 (1985): 813-836.

שבוע 10: פנאי

Henri Lefebvre, "Work and Leisure in Everyday Life," *Critique of Everyday Life: Volume 1*. Trans. John Moore. London: Verso, 1991, pp. 29-42. [reprinted: Ben Highmore (Ed.), *The everyday life Reader*. London: Routledge, 2002, pp. 225-236].

שבוע 11: צרכנות

Peter N. Stearns, *Consumerism in World History: The Global Transformation of Desire*. New York & London: Routledge, 2006.

שבוע 12: גוף

Norbert Elias, *The Civilizing Process: The History of Manners*. Trans. Edmund Jephcott (Oxford: Blackwell, 1992).

שבוע 13: חושים

Mark Smith, "Making Sense of Social History," *Journal of Social History* 37 (2003): 165-186.

שבוע 14: חפצים

תמר אלאור, "לחשוב דרך זבל". בתוך: הנ"ל (עורכת). **מתחת לפני השטח: המזבלה של תל אביב המנדטורית במקוה ישראל** (תל אביב: רסלינג, 2024), עמ' 7-14.

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
נוכחות והשתתפות	20% מהציון הסופי
תרגילים	20% מהציון הסופי
הצגת שאלת המחקר בכיתה	0% מהציון הסופי
עבודת סיום	60% מהציון הסופי

• עבור סטודנטיות/ות ללא צורך בציון מספרי אלא ציון עובר בלבד, אין חובה בכתיבת תרגילים.

דרישות הקורס

א. נוכחות והשתתפות פעילה (הכוללת מצלמה פתוחה, אם יתקיימו שיעורים מקוונים) המבוססות על קריאה שוטפת של פריטי קריאת החובה – 20%. על היעדרויות יש להודיע מראש באמצעות האימייל.

- ב. מטלות אמצע: הגשת שני דפי תגובה באמצעות האימייל (בכתובת הרשומה למעלה) – 20%, כאשר כל תרגיל מרכיב 10%. **התרגיל יוגבל בקפדנות ל-300 מילים**. על התרגיל להתייחס לאחד מהפריטים ברשימה הביבליוגרפית המצורפת, לפי בחירתכם – אך רק לפריט שטרם עסקנו בו בשיעור בזמן הגשת התרגיל. דף התגובה הראשון חייב להיות מוגש עד לתאריך 25/11/2024. הדף ייבדק ויוחזר לסטודנט/ית, אך במידה והציון יהיה 8/10 ומטה, הציון לא יירשם ולפי רצון הסטודנט/ית, יוקצב זמן נוסף לתיקון הדף לפי ההערות ולהגשה חוזרת **אחת** – **תוך שבוע מהחזרת התרגיל הבדוק**. על דף התגובה השני להיות מוגש עד לתאריך 08/01/2025. **שימו לב**: אם יש צורך, ניתן לבקש ולקבל אישור להגיש באיחור – אך רק בתיאום מראש באמצעות האימייל. דף הנחיות לכתיבת התגובה יישלח בתחילת הסמסטר (סטודנטים שחייבים בציון עובר ולא בציון מספרי אינם חייבים בכתיבת עבודה בקורס, ואינם חייבים גם בתרגילים).
- ג. במהלך הסמסטר תנוסח ע"י הסטודנט/ית שאלת המחקר שתעמוד במוקד עבודת הסיום של הקורס (ותהא עבודת רפראט או סמינריון). השאלה תאושר על-ידי המרצה עד לסוף הסמסטר. במהלך הסמסטר (בשיעורים האחרונים) תוצג השאלה בכיתה ע"י הסטודנט/ית ותקבל משוב מהעמיתים ומהמרצה. הצגת השאלה – ללא ציון.
- ד. במהלך חופשת הסמסטר תיכתב עבודת הסיום (עבודה רגילה או סמינריון) – 60% מהציון.

אין (אבל מומלצת היכרות כללית עם תכני קורס החובה "תיאוריות של תרבות", מס' 131-27).